

TINEs rolle i melkemarkedet

Trond Reierstad, TINE SA

Temaer

- Melkeproduksjonens betydning
- TINEs formål
- TINE som aktør og jordbruksavtalesystemet
- Rammebetingelser
- TINE Industri
- Merkevarerbygging og innovasjon

Melkeproduksjon – bærebjelken i landbruket

Norsk melkeproduksjon

- utgjør nesten 50 % av alle årsverk i jordbruket
- utgjør nesten 50 % av all verdiskaping i jordbruket

«Melkeproduksjonen er derfor bærebjelken i norsk landbruk»

TINE mottar ca. 95 % av all norsk melk .

TINE - meierisamvirke

Formålsparagraf (§ 2):

TINEs formål er å drive en **effektiv**, kvalitets- og markedsrettet næringsmiddelvirksomhet på **samvirkemessig** basis

TINE skal arbeide for at eierne får best mulig **økonomisk resultat** av sin melkeproduksjon, og i tillegg **ivareta eiernes øvrige felles interesser**.

TINE kan også drive import og eksport av produkter.

TINE kan ved innskudd eller på annen måte delta i annen virksomhet.

Inntekter - medlemsnytte

Bruttoinntekter = melkepris x volum

Medlemsnytte = melkepris x medlemsfordeler

TINEs oppgave og formål er å øke medlemsnytten og å sikre avsetning av et så stort volum som mulig

Jordbruksforhandlinger - målpris

Hovedavtalen mellom Staten og jordbrukets faglag gir jordbruket en forhandlingsrett

- Årlige forhandlinger
- Fastsetter budsjettstøtte til jordbruket
- Fastsetter målpriser bl. a. for melk
  - Målpris for melk er den øvre prisen TINE gjennom et avtaleår kan ta for den melken som selges til industriaktører i melkesektoren herunder TINE Industri
  - Målprispunktet er når melken blir levert på silotanken på nærmeste meieri.

Jordbruksavtale og prisuttak

Målprisen for melk fastsettes i jordbruksforhandlingene

- TINE kommer i forkant av forhandlingene med innspill til faglagene med sine vurderinger av markedet, prisuttaksmuligheter og andre forhold som er i melkeproducentenes interesser

Når ny målpris er vedtatt, har TINE etter avtale med faglagene en plikt til å prøve å ta ut den nye framforhandlede prisen i markedet så sant det vurderes som mulig

- TINE, Nortura og andre markedsregulatorer har inngått avtale med NB og NBS om dette
- TINE setter prisen i markedet ved å fastsette den løpende noteringsprisen.

« Forutsetningen for å kunne ta ut pris i markedet er at TINE og de andre markedsregulatorene har sterk nok posisjon i markedet til å kunne gjøre det »

Trenger rammebetingelser

For å kunne ta ut og sikre melkeproducentene de verdier det forutsettes de skal ha, trengs stabile, trygge og forutsigbare rammebetingelser

- solid importvern
- produksjonstilpassende tiltak – kvoteordningen
- prisutjevningsordningen for melk herunder inntransportutjevning
- markedsregulering

« Solide og trygge rammebetingelser sikrer både melkeproducentene, meieriaktørene og forbrukerne »

TINE = TINE Råvare + TINE Industri

Melkepris fra TINE består av:

- Pris fra TINE Råvare (basispris + kvalitetstillegg)
- og Etterbetaling fra TINE

- Etter betaling fra TINE avhenger av årsresultatet i TINE og hvor stor andel av dette som Årsmøtet vedtar skal utbetales til medlemmene og hvor mye som skal setets av for å sikre framtidig utvikling av TINE

Konsernstrategi - Eiermål

Sikre en konkurransekraftig norsk melkeproduksjon

- Bidra til et volum på norske melkeproduksjon tilpasset markedets behov, og til landbruk over hele landet i tråd med myndighetenes mål
- Ta ut målpris og bidra til best mulig melkepris gjennom etterbetalinger fra TINE
- Bidra til konkurransekraft for norsk melk og meieriproduksjon gjennom aktiv påvirkning av rammebetingelser
- Bidra til å bedre melkeprodusentens økonomi gjennom profesjonell og tilpasset rådgiving

Opprettholde og videreutvikle kvalitet på norsk melk og melkeproduksjon

Styrke lojaliteten mellom eierne og TINE ved å synliggjøre fordelene ved samvirke

«Hele» melka må brukes

Merkevarebygging gir resultater

(AC Nielsen 2011)

Noen eksempler:

- 6 milliarder kroner i drikkeprodukter
- 1,8 milliarder kroner i matlagingsprodukter
- 1,3 milliarder kroner på yoghurt
- 1,7 milliarder kroner på Norvegia
- 364 millioner kroner i desserter/sauser

Høy innovasjonstakt: YT ble kåret til Årets Innovasjon i 2011

Vi har mye å by på .....

Matfaglig kunnskap

Fornøyelse og utvikling.

Merkevarebygging

Samvirkets År 2012

Generalsekretær Ban Ki-Moon, FN:

'Samvirkets År' skal være en påminnelse til det internasjonale samfunnet om at det er mulig å forene økonomisk livskraft og sosial ansvarlighet. I en tid hvor den økonomiske usikkerheten råder fremstår samvirket som en troverdig forretningsmodell.

Samvirkeforetakene signaliserer mer troverdighet, klarere etiske verdier, mer demokratisk innflytelse og etisk forsvarlig drift.

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN